

A Study of Components Affecting Network Collaboration of Thung Yee Peng Community Tourism, Koh Lanta District, Krabi Province

Nattanicha lempradit ¹

Weerawat Punnitamai²

Received: 20/04/2023, Revised: 12/05/2023, Accepted: 20/05/2023

Abstract

The objectives of this research are: 1) To study the components affecting network collaboration of Thung Yee Peng community tourism. 2) To study Sustainability, Management between networks and tourism plans that affect network collaboration of Thung Yee Peng community tourism 3) To study the network collaboration model of Thung Yee Peng community tourism. The quantitative research, a population questionnaire was used for 300 people in Thung Yee Peng community. When testing multiple regression for main effect, it was found that: 2) Community-based tourism plans 3) Sustainability There was a positive main effect on the network collaboration of Thung Yee Peng community tourism respectively. And when testing interaction effect, it was found that 1) sustainability and management between networks had a mutual influence. 2) The management between the network and the community-based tourism plan have mutual influence. 3) Sustainability inter-network management and community-based tourism plans have mutual influence And when studying the collaboration model, it was found that internal and external drivers It is an opportunity to develop tourism.

Keywords: network collaboration, community-based tourism, Thung Yee Peng community

---

¹ Master's student, Graduate School of Public Administration, National Institute of Development Administration
Email: classic_bgun@hotmail.com

² Associate Professor, Graduate School of Public Administration, National Institute of Development Administration
Email: werawat1909@gmail.com

การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของ การท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง อ.เกาะลันตา จ.กระบี่

ณัฐธินิชา เอี่ยมประดิษฐ์¹

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย²

วันรับบทความ: 20/04/2566, วันแก้ไขบทความ: 12/05/2566, วันตอบรับบทความ: 20/05/2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง 2) เพื่อศึกษาความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่ายและแผนการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง 3) เพื่อศึกษาโมเดลความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามประชากรในชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง 300 คน เมื่อทดสอบการถดถอยพหุเพื่อหาอิทธิพลทางตรง พบว่า 1) การจัดการระหว่างเครือข่าย 2) แผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3) ความยั่งยืน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็งตามลำดับ และเมื่อทดสอบอิทธิพลร่วม พบว่า 1) ความยั่งยืนกับการจัดการระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน 2) การจัดการระหว่างเครือข่ายและแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน 3) ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน และเมื่อศึกษาโมเดลความร่วมมือ พบว่า แรงขับเคลื่อนภายในและภายนอกเป็นโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: ความร่วมมือแบบเครือข่าย , การท่องเที่ยวโดยชุมชน , ชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

¹ มหาวิทยาลัยศึกษา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ Email : classic_bgun@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ Email:werawat1909@gmail.com

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของเปิดรับมุมมองใหม่ ๆ และเพิ่มประสบการณ์ให้กับชีวิต ส่งผลในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทำให้ประชาชนมีมาตรฐานการดำเนินชีวิตที่สูงขึ้น สาธารณูปโภคได้รับการพัฒนา สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ท้องถิ่นไปจนถึงระดับประเทศ นอกจากนี้ยังสร้างรายได้ให้ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ.2562 มีรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า 3.01 ล้านล้านบาท ทำให้ช่วยกระจายรายได้ผ่านการสร้างงานให้กับชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ห่างไกล และเป็นประตูเปิดทางให้กับชาวต่างชาติได้รู้จักและสัมผัสกับสินค้าไทยมากขึ้น ส่งเสริมให้มีการผลิตเพื่อส่งออกสินค้าที่เป็นที่นิยม มีการซื้อขายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อมเกิดการหมุนเวียนของกระแสเงิน สร้างรายได้แก่ท้องถิ่น และสร้างความโดดเด่นให้แก่การท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นที่นิยมมากขึ้น (Ministry of Tourism and Sports, 2019)

“การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism)” ถือได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม โดยสมาชิกชุมชนมีบทบาทในการจัดการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้น มีปัจจัยต่าง ๆ ที่หลากหลายและแตกต่างกันไปตามลักษณะของพื้นที่ ซึ่งปัจจัยส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดจากกระบวนการภายในและภายนอก ทั้งการมีส่วนร่วมมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามาปฏิสัมพันธ์กับคนภายในชุมชน หากชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการเตรียมความพร้อมก็สามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้โดยชุมชนเอง จึงเกิดความร่วมมือ (Collaboration) ในการดำเนินงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ และประสานความร่วมมือกันแบบเครือข่าย (Network Collaborative)

“ความร่วมมือแบบเครือข่าย (Network Collaborative)” จะมีลักษณะการทำงานแบบบูรณาการกันร่วมด้วยช่วยกัน การแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน (Jansiri, 2015) เกิดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สร้างการมีส่วนร่วม และการทำงานในลักษณะความร่วมมือกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลของการจัดการดังกล่าวทำให้มีชุมชนต้นแบบในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยการสร้างความร่วมมือแบบเครือข่ายในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ยกตัวอย่างความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนของเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีชุมชนจากจังหวัดกระบี่ พังงา ตรัง สตูลและภูเก็ต ที่ได้รับรางวัลเป็นชุมชนต้นแบบ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความร่วมมือแบบเครือข่ายที่มีผลต่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งเป็นต้นแบบในพื้นที่ของตนเอง ที่ได้รับรางวัลจากโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในปี พ.ศ.2563 คือ ชุมชนทุ่งหยีเพ็ง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

ชุมชนทุ่งหยีเพ็ง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่ ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของเกาะลันตามีลักษณะเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา และป่าชายเลน จึงทำให้หมู่บ้านแห่งนี้อยู่ติดกับผืนป่าชายเลนและลำคลองน้ำเค็มที่ทอดตัวยาวออกสู่ปากอ่าวลันตา ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมที่มีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ จึงเกิดแนวคิดอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีค่าในการหาเลี้ยงชีพ โดยที่แห่งนี้เป็นหนึ่งในหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีชุมชนต้นแบบของจังหวัดกระบี่ เพราะชาวบ้านในชุมชนกำลังช่วยกันพัฒนาหมู่บ้านให้กลายเป็นหมู่บ้านสีเขียวและมีการประสานความ

ร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้อยู่คู่จังหวัดกระบี่อย่างยั่งยืน ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความร่วมมือแบบเครือข่ายที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเพียง อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ ในมิติของการมีความร่วมมือแบบเครือข่ายเพื่อให้ชุมชนของตนเองประสบความสำเร็จได้อย่างไร เพื่อนำมาสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนอื่น ๆ ให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งเพื่อนำเสนอข้อมูลแก่ภาครัฐในการสนับสนุนให้ชุมชนมีความสามารถในการจัดการการท่องเที่ยวของทุก ๆ ชุมชน

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเพียง 2) เพื่อศึกษาความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่ายและแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเพียง 3) เพื่อศึกษาโมเดลเชิงกระบวนการพัฒนาความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวเพียง

ประโยชน์ของการวิจัย

1) นำผลการศึกษาวิจัยที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาเพื่อความสำเร็จด้านความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวโดยชุมชนในชุมชนอื่น ๆ 2) ทำให้ภาครัฐมีข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม 3) ทำให้ประชาชนในชุมชนท่องเที่ยวเพียง มีแนวคิดในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงานอย่างมีศักยภาพ

การทบทวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยวของประเทศไทยเปรียบเสมือนการสร้างรายได้และคุณค่าของชุมชน เพราะแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ล้วนมาจากสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ ความงดงามทางวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม รวมถึงวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในท้องถิ่น ดังนั้นการท่องเที่ยว (Tourism) จึงเป็นการเดินทางของบุคคลจากที่หนึ่งไปยังที่อื่นๆ ตามความต้องการของตน กล่าวได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของการพักผ่อนหย่อนใจในรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งเป็นการเปิดรับมุมมองใหม่ ๆ และเพิ่มประสบการณ์ให้กับชีวิต โดย Benjamin (1985) ได้อธิบายว่า การท่องเที่ยวนั้นเป็นการเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่งโดยวัตถุประสงค์ในการเดินทางที่แตกต่างกัน บางครั้งอาจกลับมาที่เดิมหรือไม่กลับมาที่เดิมแล้วก็ได้ เช่นเดียวกับกับ Robert (1990) ได้สรุปว่าการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางไปยังจุดหมายของตน ตามความพอใจของนักท่องเที่ยว เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชนทำให้ชาวบ้านมองเห็นจุดเด่นที่จะสร้างรายได้จึงเกิดความร่วมมือกันทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชนและคนในชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น

Poolsawat, Youngrod, and Imdee (2022) ได้อธิบายว่า การพัฒนาเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวครั้งในจังหวัดนครปฐม มีองค์ประกอบในการสร้างเครือข่ายและแผนเชิงบูรณาการของการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น 1) ภาวะผู้นำ ที่ต้องอาศัยผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ 2) ความร่วมมือระหว่างสมาชิกและกลุ่มเครือข่าย 3) การประสานงานของเครือข่าย 4) การติดต่อสื่อสารระหว่างเครือข่าย 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย 6) การเชื่อมโยงกิจกรรมแบบบูรณาการ 7) ภูมิปัญญา ส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนาเครือข่ายให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ และ 8) อัตลักษณ์ ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phatomchat (2019) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน บริเวณลุ่มน้ำโขงจังหวัดอุบลราชธานี โดยพบว่า การดำเนินการและเงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ 1) การดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนในด้านการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย ด้านการพัฒนาสิ่งดึงดูดใจ ด้านพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร และด้านการสร้างประโยชน์แก่ชุมชน 2) ชุมชนต้องให้ความสำคัญและร่วมมือในการจัดการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชนต้องเสียสละและเห็นความสำคัญของทรัพยากร การท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด และภาครัฐต้องให้การส่งเสริมทางด้านนโยบายและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

กล่าวได้ว่าการร่วมมือกันเป็นเครือข่ายก็ต้องมีการจัดการระหว่างเครือข่ายที่ดี โดย Harnkiattiwong and Sanont (2021) ได้กล่าวว่า การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของตำบลเมืองเก่า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีเครือข่ายทางสังคมชุมชนที่ประกอบด้วย 1) ระดับของความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคล ระดับความสัมพันธ์ของกลุ่มในพื้นที่ ระดับความสัมพันธ์ของสังคม และระดับความสัมพันธ์ของโลก 2) การพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว การเข้าถึงชุมชน สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความจำเป็นต่อนักท่องเที่ยว กิจกรรมที่มีให้ทำในชุมชน และบริการเสริมอื่น ๆ 3) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม ความเป็นเจ้าของทรัพยากรและความรับผิดชอบ นวัตกรรมทรัพยากรและผลประโยชน์ ผู้นำ และพันธมิตร และ 4) การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านเครือข่ายทางสังคมของชุมชน องค์ประกอบด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน และองค์ประกอบด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชน โดยทำการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ในขณะที่ Pharcharuen (2021) อธิบายว่า ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมการจัดการป่าชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชน ภาคประชาชน และการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ภายใต้เงื่อนไขของเวลา อายุ อาชีพและรายได้ ซึ่งจะหนุนเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการป่าชุมชนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนได้มากขึ้น

สรุปโดยรวม ความร่วมมือ หมายถึง กระบวนการของการมีส่วนร่วมโดยบุคคล กลุ่มและองค์การมาร่วมกันเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ซึ่งการร่วมมือกันน่าจะทำได้ดีกว่าการดำเนินกิจกรรมแต่เพียงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมอาจจะเป็นหน่วยงานทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เมื่อทำการศึกษาเกี่ยวกับเครือข่าย (Networks) และความร่วมมือ (Collaboration) จะ เห็นได้ว่าทั้ง 2 แนวคิดไม่สามารถแยกออกจากกันได้ กล่าวคือเมื่อมี

เครือข่ายหากแต่ไม่มีความร่วมมือก็ไม่สามารถทำให้งานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ เครือข่ายจึงถือว่าเป็น ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการสร้างความร่วมมือ เนื่องจากการเปิดโอกาสให้องค์กรต่างๆ ได้เข้ามาดำเนินการร่วมกัน สร้างความรู้ในด้านต่างๆ ตลอดจนแบ่งปันทรัพยากร และค้นหาแนวทาง ในการปฏิบัติร่วมกัน นอกจากนี้การปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้บริบทของเครือข่าย เป็นการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่การปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชา หากแต่เป็นการร่วมกันค้นหาแนวทาง ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานในการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 H1 ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีอิทธิพลโดยตรงเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง โดยมีสมมติฐานย่อย 3 ข้อดังนี้

H1a : ความยั่งยืนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

H1b : การจัดการระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

H1c : แผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

สมมติฐานที่ 2

H2a : ความยั่งยืนไม่มีอิทธิพลร่วมกับการจัดการระหว่างเครือข่าย ที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

H2b : ความยั่งยืนมีอิทธิพลร่วมกับการจัดการระหว่างเครือข่าย ที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

สมมติฐานที่ 3

H3a : การจัดการระหว่างเครือข่ายไม่มีอิทธิพลร่วมกับแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

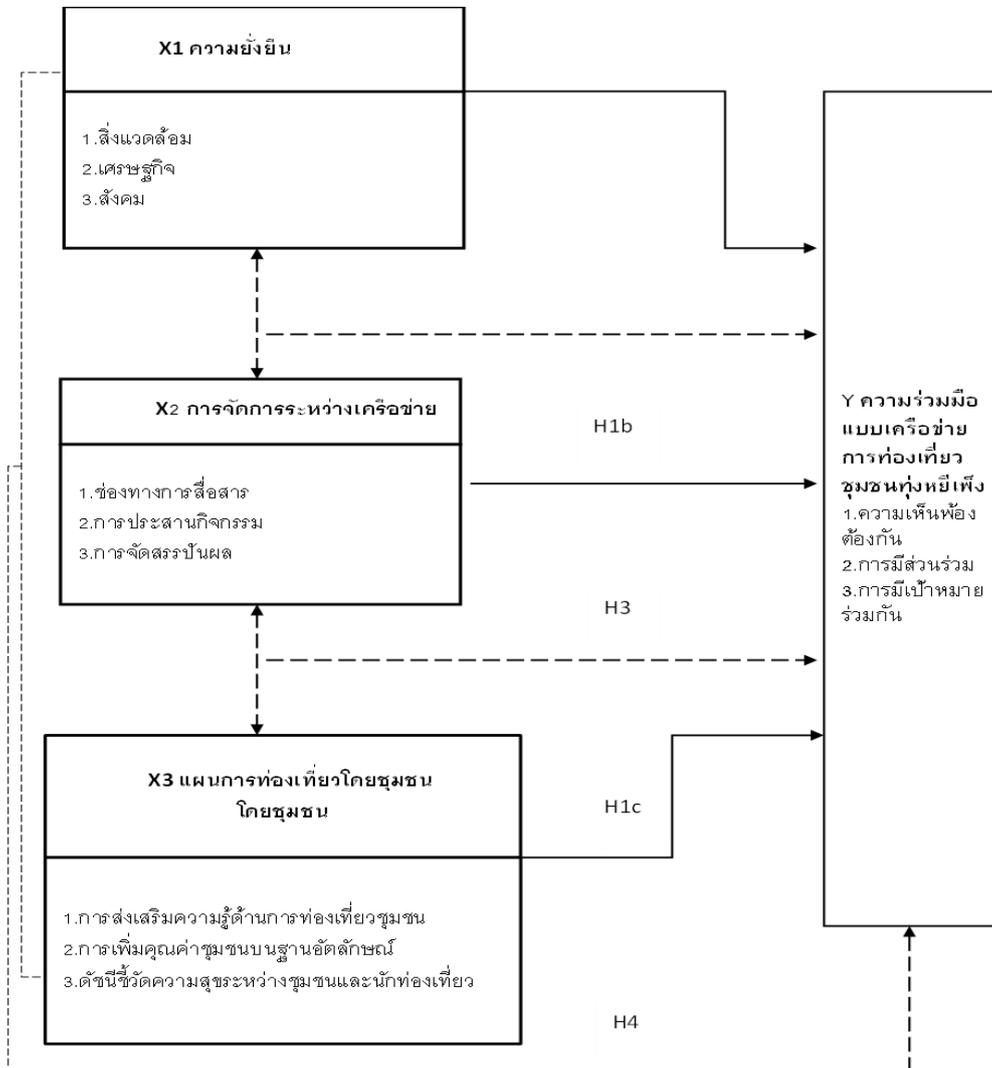
H3b : การจัดการระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลร่วมกับแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

สมมติฐานที่ 4

H4a : ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง ไม่มีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน

H4b : ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง มีอิทธิพลระหว่างกัน
กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (The quantitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามแลสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลแบบสอบถาม ได้แก่ ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนภาคเอกชนและตัวแทนภาคชุมชน ที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งห้วย อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ จำนวน 300 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุมากกว่า 18 ปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่บรรลุนิติภาวะ และอายุไม่เกิน 80 ปี และอาศัยอยู่ในชุมชนบ้านทุ่งห้วยเพ็ง จ.กระบี่ ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการแจกแบบสอบถาม ผ่านทั้งรูปแบบกระดาษ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับร้อยละ 5 โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง จำนวน 1,174 คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้

$$n = \frac{1,174}{1+1,174(0.05)^2} = 298 \approx 300$$

ดังนั้นในการศึกษารั้งนี้จะใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 300 คน โดยข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามถือเป็นข้อมูลปฐมภูมิ และเลือกหน่วยตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) ซึ่งเลือกหน่วยตัวอย่างที่ไม่มีเกณฑ์ สามารถเลือกใครก็ได้ที่สามารถให้ข้อมูลได้แต่ต้องอยู่ในกลุ่มรวมของประชากรที่สนใจศึกษา คือกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกจากประชาชน เอกชน และภาครัฐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ จำนวน 300 คน

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณคือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นคำถามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดให้เลือกตอบ ส่วนตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 และในตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อศึกษาความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เพื่อการวิเคราะห์ค่าสถิติที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติที่ใช้เพื่อการทดสอบ (Analytic Statistics) โดยวิเคราะห์ค่าการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ประกอบด้วย การวิเคราะห์อิทธิพลหลัก (Main Effect) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ที่หาอิทธิพลโดยตรงเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง และการวิเคราะห์อิทธิพลร่วม (Interaction Effect) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 4 หาอิทธิพลร่วมที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง โดยผู้วิจัยจะใช้การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple linear regression)

3) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) และผลการสำรวจ (survey research) โดยนำแบบสอบถามมาพิจารณาและประเมินสภาพการณ์ปัจจุบันขององค์ประกอบต่างๆ ตามรูปแบบโมเดลการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของ (Richard , 2009)

ผลการวิจัย

1) ผลการวิจัยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 57) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 43) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 28.70) และมีสัดส่วนเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท (ร้อยละ 53.30) มากที่สุด ส่วนอาชีพของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีอาชีพ ลูกจ้างเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว/ผู้ประกอบการเอกชน (ร้อยละ 32.30) มากที่สุดและแตกต่างเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบเท่ากับ อาชีพค้าขาย/รับจ้างทั่วไป/ประมง/สปา/โฮมสเตย์ (ร้อยละ 32.00) โดยอัตราส่วนระยะเวลาที่อยู่ในชุมชนระยะมากที่สุดอยู่ที่ระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 22) นอกจากนี้พบเครือข่ายมีบทบาทหน้าที่ในชุมชนที่ผ่านมาในด้านการเป็น อาสาสมัคร (ร้อยละ 43.70) มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือความร่วมมือแบบเครือข่าย ($\bar{X} = 4.48$) ความยั่งยืน ($\bar{X} = 3.84$) แผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

2) ผลการวิจัยสถิติที่ใช้เพื่อการทดสอบ (Analytic Statistics)

2.1) ผลการวิเคราะห์อิทธิพลหลัก (Main Effect) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยชุมชน มีอิทธิพลโดยตรงเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง มีดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลหลักขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	Unstandardized Coefficient		Standardized Coefficients	t	Sig.	R ²
	B	Std. Error	β			
1) ความยั่งยืน	0.048	0.021	0.117	2.283	0.023	0.458
2) การจัดการระหว่างเครือข่าย	0.046	0.012	0.317	3.693	0.000	
3) แผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน	0.100	0.027	0.315	3.717	0.000	
Constant	4.181	2.384	-	1.754	0.081	

Dependent Variable : Y

จากการวิเคราะห์อิทธิพลหลัก (Main Effect) พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง (การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน) มีอำนาจในการพยากรณ์การส่งอิทธิพลที่ร้อยละ 45 กล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบของความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีอิทธิพลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง โดยเน้นที่การจัดการระหว่างเครือข่าย จากค่า (Beta=0.317*) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รองลงมาคือ แผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยชุมชน จากค่า (Beta=0.315*) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และลำดับต่อมาในส่วนของความยั่งยืน จากค่า (Beta=0.117**) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

2.2) ผลการวิเคราะห์อิทธิพลร่วมระหว่างตัวแปรอิสระ (Interaction Effect) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ 3 และสมมติฐานที่ 4 ในการหาอิทธิพลร่วมที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หิทธิพลร่วมขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งหิเีง

Coefficients ^a						
Model		Unstandard Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	11.322	.468		24.184	.000
	x1_x2	.001	.000	.659	15.115	.000
2	(Constant)	13.315	.347		38.347	.000
	x2_x3	.001	.000	.653	14.888	.000
3	(Constant)	13.606	.328		41.482	.000
	x1x2x3	1.010	.000	.654	14.938	.000

a. Dependent Variable: Y

2.2.1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความยั่งยืนและตัวแปรการจัดการระหว่างเครือข่าย พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) คือ 0.001 และมีค่า Sig= 0.000 < 0.05 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความยั่งยืนและตัวแปรการจัดการระหว่างเครือข่าย มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งหิเีง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

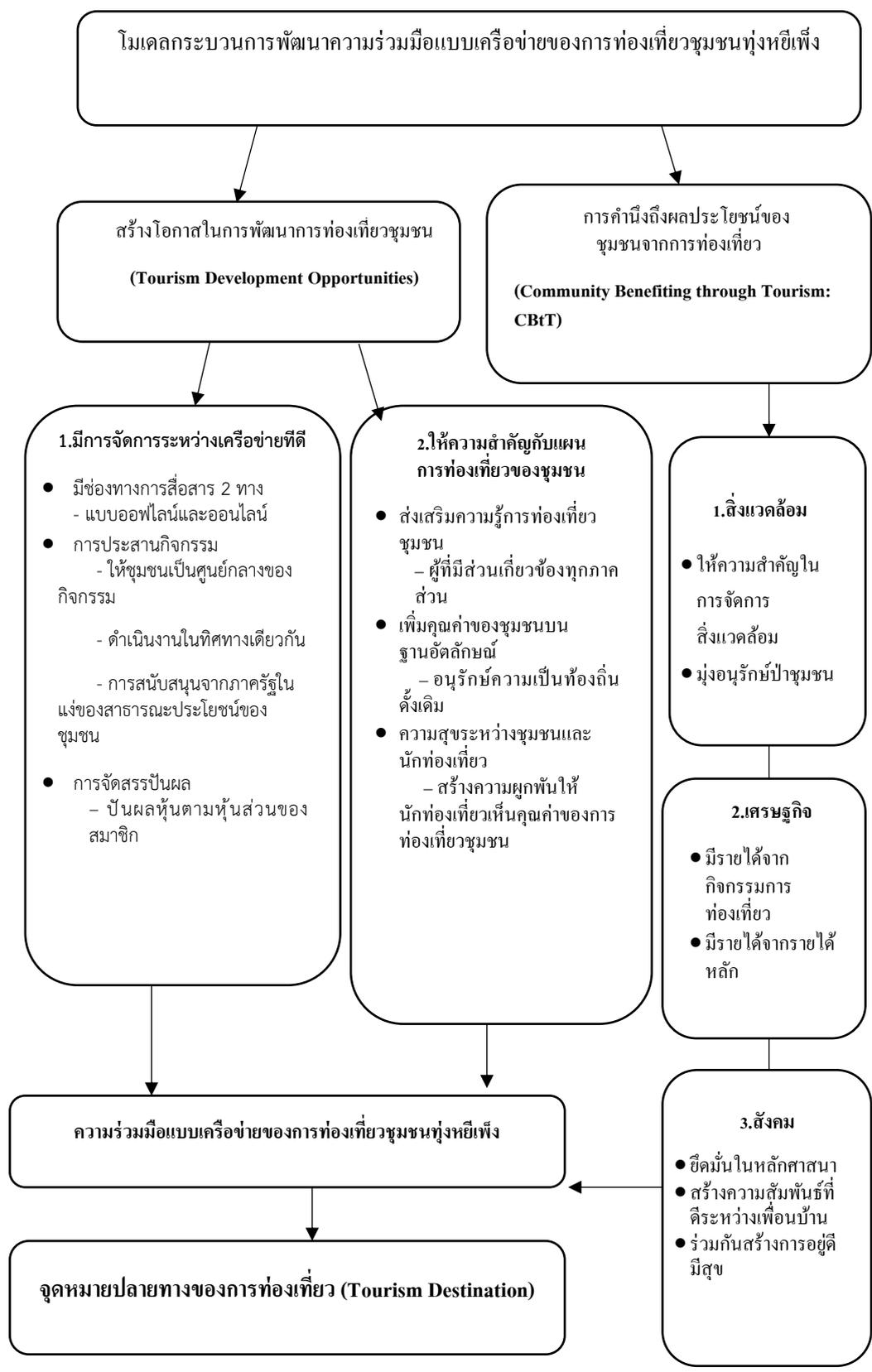
2.2.2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการจัดการระหว่างเครือข่ายและตัวแปรแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนพบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) คือ 0.001 และมีค่า Sig= 0.000 < 0.05 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการจัดการระหว่างเครือข่ายและตัวแปรแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งหิเีง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.2.3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความยั่งยืน ตัวแปรการจัดการระหว่างเครือข่าย และตัวแปรแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) คือ 1.001 และมีค่า Sig= 0.000 < 0.05 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความยั่งยืน ตัวแปรการจัดการระหว่างเครือข่าย และตัวแปรแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งหิเีง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.3) ผลการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) และผลการสำรวจ (survey research)

จากผลการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการโดยศึกษาโมเดลเชิงกระบวนการความร่วมมือแบบเครือข่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งหิเีง พบว่า การสร้างโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน จะต้องประกอบด้วยมีการจัดการเครือข่ายที่ดี ให้ความสำคัญกับแผนการท่องเที่ยวของชุมชน นอกจากนี้การคำนึงถึงผลประโยชน์ของชุมชนจากการท่องเที่ยว ต้องให้ความสำคัญในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ดังนี้

ภาพที่ 2 โมเดลกระบวนการพัฒนาความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

สรุปผลการศึกษา

จากผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่		สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
H1	H1a	ความยั่งยืนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	สนับสนุน
	H1b	การจัดการระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	สนับสนุน
	H1c	แผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	สนับสนุน
H2	H2a	ความยั่งยืนไม่มีอิทธิพลร่วมกับการจัดการระหว่างเครือข่าย ที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	ปฏิเสธสมมติฐาน
	H2b	ความยั่งยืนมีอิทธิพลร่วมกับการจัดการระหว่างเครือข่าย ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	ยอมรับสมมติฐาน
H3	H3a	การจัดการระหว่างเครือข่ายไม่มีอิทธิพลร่วมกับการท่องเที่ยว โดยชุมชน ที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	ปฏิเสธสมมติฐาน
	H3b	การจัดการระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลร่วมกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง	ยอมรับสมมติฐาน
H4	H4a	ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง ไม่มีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
	H4b	ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง มีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งมีผลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง ซึ่งองค์ประกอบการจัดการระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็งได้ดีที่สุดคือ ช่องทางการสื่อสาร การประสานกิจกรรม และการจัดสรรปันผล ซึ่งมีอิทธิพลทางตรง (Main Effect) ต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

2. การจากการศึกษาอิทธิพลร่วม (Interaction Effect) ระหว่างตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่าย พบว่า

1) ความยั่งยืนมีอิทธิพลร่วมกับการจัดการระหว่างเครือข่าย ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

2) การจัดการระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลร่วมกับแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง

3) ความยั่งยืน การจัดการระหว่างเครือข่าย และแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง มีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน

3. โมเดลเชิงองค์กระบวนการความร่วมมือแบบเครือข่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง ประกอบด้วยแรงขับเคลื่อนจากภายในและภายนอก (Internal and External Forces) ซึ่งกล่าวได้ว่าเกิดจากความยั่งยืนของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง ไม่ว่าจะเป็น ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม โดยในภาคชุมชน จะเห็นได้ว่าผู้นำชุมชน 1 คน เป็นผู้ก่อตั้งริเริ่มและต่อมาเริ่มมีชาวบ้านและเครือข่ายภาครัฐ เครือข่ายภาคเอกชน เข้ามาเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างการท่องเที่ยวของชุมชน ต่อมาในส่วนของภาคเอกชนเริ่มสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชน และเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนที่จะทำธุรกิจกับด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น และในส่วนของภาครัฐ จะมีบทบาทในการเข้ามาลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เช่นงบประมาณการสร้างศูนย์เรียนรู้ป่าชุมชน ได้แก่การสร้างสะพาน โรงเรียน หรือการมีนักป่าไม้เข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับป่าของชุมชน รวมทั้งโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยว (Tourism Development Opportunities) มีความเกี่ยวข้องกับด้านการจัดการระหว่างเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็น ช่องทางการสื่อสาร การประสานกิจกรรม และการจัดสรรปันผล โดยในภาคชุมชน จะเห็นได้ว่า มีการร่วมกันพัฒนาชุมชนให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากขึ้น รวมทั้งมีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจของชุมชนเพื่อรวบรวมเครือข่ายการท่องเที่ยวให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ต่อมาในส่วนของภาคเอกชนก็เริ่มลงทุนธุรกิจการท่องเที่ยวของชุมชนและสนับสนุนด้านการจัดการระหว่างเครือข่าย อีกทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของชุมชน และในส่วนของภาครัฐก็เริ่มสนับสนุนนโยบายเพื่อสร้างการเติบโตด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ผ่านองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ เข้ามาเป็นกรรมการป่าชุมชนเป็นต้น นอกจากนี้ด้านแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนยังเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นส่งเสริมความรู้ด้านการท่องเที่ยวชุมชน การเพิ่มคุณค่าชุมชนบนฐานอัตลักษณ์ และดัชนีชี้วัดความสุขระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว โดยในภาคชุมชน ก็จะมี

กฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันของชุมชน มีนักท่องเที่ยวหลายกลุ่มเข้ามาเพิ่มขึ้น และไม่เน้นการท่องเที่ยวกระแสหลัก ไม่เน้นการตลาดที่ทำให้ชุมชนเป็นที่นิยม ต่อมาในส่วนของภาคเอกชน ก็จะมีการบริการการท่องเที่ยวที่เป็นระบบมีคู่แข่งด้านธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวนมาก และเน้นทำการตลาด ขยายธุรกิจ และมีเครือข่ายร่วมกับโรงแรมต่าง ๆ มากขึ้น แต่ในส่วนของภาครัฐ ก็จะมีการสนับสนุนนโยบายเฉพาะด้านที่จำเป็นและปล่อยให้ชุมชนดำเนินการกันเอง ทำให้เกิด **จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวชุมชน (Destination Tourism Community)** เมื่ออิทธิพลของแรงขับเคลื่อนทั้งจากภายในและภายนอก ที่ประกอบไปด้วยความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุงหีเพ็งทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งจากการจัดการระหว่างเครือข่ายและแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทุงหีเพ็งจึงทำให้ความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุงหีเพ็งเป็นจุดเด่นที่ประกอบไปด้วยการที่คนในชุมชนเห็นพ้องต้องกัน มีเป้าหมายร่วมกันรวมทั้งเป็นชุมชนที่เครือข่ายต่างๆ ให้ความร่วมมือ มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนชุมชน ดังนั้นปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จึงสามารถสร้างเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวชุมชนของนักท่องเที่ยวได้ รวมทั้งเป็นแบบอย่างให้แก่ชุมชนอื่นๆ ได้อีกด้วย

อภิปรายผล

1. อภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์สนับสนุนและยืนยันว่าองค์ประกอบความยั่งยืน มีอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลร่วมที่ส่งผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุงหีเพ็ง โดยพบว่า องค์ประกอบที่ส่งต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวของชุมชนทุงหีเพ็ง คือองค์ประกอบด้านการจัดการระหว่างเครือข่ายและองค์ประกอบด้านแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยชุมชน มีอำนาจในการส่งอิทธิพลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายมากกว่าองค์ประกอบความยั่งยืน ดังนั้นการที่คนในชุมชนให้ความร่วมมือแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนควรตระหนักถึงวิถีชีวิตของชุมชนเป็นหลักด้วย ทั้งในด้าน สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม ก็จะทำให้จุดมุ่งหมายของการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีความสมบูรณ์เต็มรูปแบบมากขึ้น โดยสอดคล้องเกี่ยวกับการให้ความสำคัญแก่การมีชุมชนเป็นศูนย์กลางตามรูปแบบวิถีชีวิตของชุมชนตามงานวิจัยของ Phatoomchat (2019) ที่ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน บริเวณลุ่มน้ำโขงจังหวัดอุบลราชธานี โดยพบว่า การดำเนินการและเงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ 1) การดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชนในด้านการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่าย ด้านการพัฒนาสิ่งดึงดูดใจ ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร และด้านการสร้างประโยชน์แก่ชุมชน

2.อภิปรายผลการศึกษาโมเดลเชิงกระบวนการพัฒนาความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชน ทุ่งห้วยเพ็ง

ผลการศึกษาโมเดลเชิงองค์ประกอบและกลไกความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชน
ทุ่งห้วยเพ็ง โดยโมเดลเชิงองค์กระบวนการความร่วมมือแบบเครือข่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนทุ่ง
ห้วยเพ็ง ประกอบด้วย **การสร้างโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน (Tourism Development
Opportunities)** ซึ่งกล่าวได้ว่าเกิดจาก การจัดการระหว่างเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็น ช่องทางการสื่อสาร
การประสานกิจกรรม และการจัดสรรปันผล รวมทั้งด้านแผนการท่องเที่ยวโดยชุมชนยังเป็นองค์ประกอบ
ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น การส่งเสริมความรู้ด้านการท่องเที่ยวชุมชน การเพิ่มคุณค่า
ชุมชนบนฐานอัตลักษณ์ และดัชนีชี้วัดความสุขระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ **การคำนึงถึง
ผลประโยชน์ของชุมชนจากการท่องเที่ยว (Community Benefiting through Tourism: CBtT)** โดย
มุ่งเน้นในด้านความยั่งยืนของชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง ไม่ว่าจะเป็น ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม
ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะทำให้เกิดความร่วมมือและส่งผลให้นักท่องเที่ยวเล็งเห็นและสร้าง **จุดหมาย
ปลายทางการท่องเที่ยวชุมชน (Destination tourism community)** สอดคล้องกับงานวิจัยของ Richard
(2009) ได้ศึกษา **Tourism Development and the Environment: Beyond sustainability?** ที่ศึกษา
เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้รับผิดชอบการพัฒนาและ
ผู้ประกอบการธุรกิจควรคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทรัพยากรทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีอยู่ เดิมอย่าง
เหมาะสม ประหยัดและคุ้มค่า การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม โดย
การรักษาและส่งเสริมให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ
แหล่งวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมโดยการเพิ่มคุณค่าและมาตรฐาน การบริการ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในสถานที่
นั้นนานขึ้น หรือกลับไปเที่ยวซ้ำอีก พร้อมทั้ง สนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยสรรหาความโดดเด่นของ
ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปท่องเที่ยว
มากขึ้น เป็นการสร้างรายได้กระจายสู่ประชากรในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง
อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ ผู้วิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้ เพื่อไปใช้ในการพัฒนา การบริหาร
เพื่อความสำเร็จด้านความร่วมมือแบบเครือข่ายของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ในชุมชนอื่น ๆ อีกทั้งเพื่อให้ภาครัฐ
มีข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีความสามารถ
ในการบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม และนอกจากนี้ยังสามารถให้ประชาชนในชุมชนทุ่งห้วยเพ็ง มีแนวคิด
ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงาน และมีกลไกในการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

- Benjamin Stevens, A.R.(1985).Regional input-output methods for tourism impact analysis. Southeastern Forest Experiment Station.
- Mill, Robert Christie. (1990). Tourism the International Business. New Jersey: Prentice Hall.
- Ministry of Tourism and Sports.(2019).Tourism situation in 2018 and trend in 2019. https://www.mots.go.th/more_news_new.php?cid=411.
- Nantida Jansiri. (2015). Local Governance : The Perspective on People Participation in Local Government Administration. Journal of Humanities and Social Sciences, SRU 7(2), 95–118.
- Phatoomchat, A. S. (2019). Model of Community-Based Tourism Management in Mekong River Basin of Ubon Ratchathani Province. Journal of MCU Peace Studies, 7(5), 1460–1473.
- Sharpley Richard. (2009). Tourism development and the environment: Beyond sustainability? UK and USA: Earthscan .
- Sirinthip Pharcharuen and Winit Pharcharuen. (2021). Participation in community forest management at Ban Ton Phueng, Mae Pong Subdistrict Doi Saket District Chiang Mai Province. Academic Journal of Sustainable Habitat Development 2(1).
- Taro Yamane. (1973). Statistics : an introductory analysis. New York: Harper and Row.
- Thanarin Harnkiattiwong and Rujikarn Sanont. (2021). Developing the potential of sustainable tourism community cooperation network of a community in huay kaew district, mae on sub-district, Chiang Mai Province. Social science journal of prachachuen research network 3(1).
- Warakorn Poolsawat. (2022). Analysis of Creation and Development of Community-Based Tourism Networks of Lao Khrang Ethnic Groups in Nakhon Pathom Province. Journal of MCU Palisueksabuddhaghosa Review, 8(2), 114-115.

